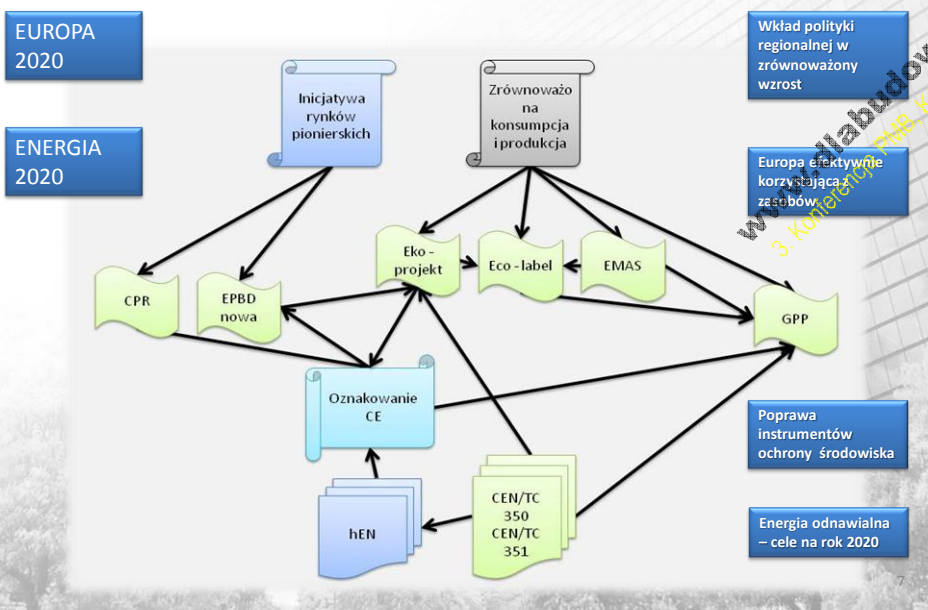

Rozporządzenie nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. zastępujące dyrektywę dot. wyrobów budowlanych: szanse i zagrożenia dla producentów i rynku – wyzwanie dla administracji

Marek Kaproń
Jadwiga Tworek

Wzajemne relacje inicjatyw UE

CPR - Kalendarz

- publikacja w Dzienniku Urzędowym UE – **4 kwietnia 2011**
- **w 20 dni po publikacji** - obowiązuje w zakresie dotyczącym:
 - Jednostek Oceny Technicznej i ich organizacji (art. 29 – 35 i Załącznik IV);
 - jednostek notyfikowanych i organów notyfikujących (art. 39 – 55);
 - Stałego Komitetu Budownictwa (art. 64);
- **od 1 lipca 2013** wchodzi w życie nowe elementy:
 - wymaganie podstawowe nr 7 i zmiany w wymaganiach nr 3, 4 i 6
 - EDO jako zharmonizowana specyfikacja techniczna;
 - wymagania dot. JOT i ich organizacji;
 - wymagania dot. jednostek notyfikowanych i organów notyfikujących;
 - zmiany w deklaracji właściwości użytkowych;
 - systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych;
 - nowe obowiązki podmiotów gospodarczych (importerzy, dystrybutorzy);
 - procedury uproszczone;
 - punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych

Zadania: 4 kwietnia 2011 – 1 lipca 2013

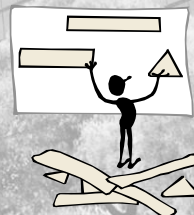
- Państwa Członkowskie:
 - Autoryzują
 - Notyfikują
 - Przygotowują punkty kontaktowe
 - Nadzór nad rynkiem
- Komisja Europejska
 - Opracowanie aktów delegowanych
 - Numery notyfikacji
- JOT
 - Zakres autoryzacji, kryteria
- Jednostki notyfikowane
 - Notyfikacja horyzontalna
 - Notyfikacja do wykonywania badań poza własnym laboratorium

www.labudownictwa.pl
25-27.05.2011
Konferencja PMB, Kraków

Akty delegowane (KE)

- Określenie zasadniczych charakterystyk, dla których nie można zastosować opcji NPd lub wartości progowych;
- Warunki elektronicznego udostępniania deklaracji wł. użytkowych;
- Zmiana okresu przechowywania dokumentacji techn. i deklaracji;
- Zmiany procedury przyjmowania Europejskiego Dokumentu Oceny i określenie zawartości Europejskiej Oceny Technicznej;
- Zmiany formatu deklaracji właściwości użytkowych, obszaru działania JOT oraz dostosowanie, ustanowienie i przegląd systemów oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych;
- Ustalanie i zmiany wymaganych klas i poziomów wł. użytkowych;
- Klasyfikacje bez badań lub bez dalszych badań

CPR – nowe wymagania

- Obiekty budowlane muszą nadawać się do użycia zgodnie z ich zamierzonym zastosowaniem, **przy czym należy przede wszystkim wziąć pod uwagę zdrowie i bezpieczeństwo osób mających z nimi kontakt przez cały okres ich użytkowania**
- ER 3: obiekty budowlane [...] podczas ich budowy, użytkowania i rozbioru nie powinny stanowić zagrożeń dla higieny ani zdrowia czy bezpieczeństwa **pracowników**, osób je zajmujących lub sąsiadów, nie wywierały w ciągu ich całego cyklu życia nadmiernego wpływu na jakość środowiska ani na **klimat**
- ER 6: [...] **Obiekty budowlane muszą być również energooszczędne i zużywać jak najmniej energii podczas ich budowy i rozbioru**
- ER 7: **zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych, w szczególności:**
 - Ponowne wykorzystanie lub recykling obiektów, wyrobów i elementów
 - Trwałość obiektów budowlanych
 - Wykorzystanie w obiektach budowlanych przyjaznych środowisku surowców i materiałów wtórnych
- Obowiązek przekazywania wraz z deklaracją właściwości użytkowych **informacji o zawartości substancji niebezpiecznych**

www.dlabudownictwa.pl
Konferencja PWB, Kraków 25-27.05.2011

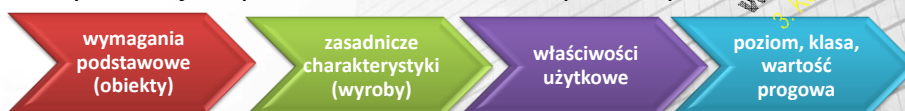
Zmiany do mandatów i nowe mandaty dla CEN

- Zmiany do mandatów w zakresie oceny zawartości lub emisji substancji niebezpiecznych z wyrobów budowlanych
 - M/103 rev., dot. **wyrobów do izolacji cieplnej**, M/119 rev. dot. **wyrobów podłogowych i posadzkowych** i M/125 rev. dot. **kruszyw** – przyjęte do realizacji przez CEN
 - Zmiany do pozostałych mandatów – przyjęte przez SCC, w procedurze uzgadniania z komitetem dot. dyrektywy 98/34/WE
- Mandat na programowanie dalszych prac w zakresie Eurokodów (M/466)

Nowe definicje, nowy język (1)

- **„zasadnicze charakterystyki”** – te cechy wyrobu, które odnoszą się do podstawowych wymagań dot. obiektów budowlanych
- **„właściwości użytkowe wyrobu budowlanego”** – wł. osiągane w odniesieniu do odpowiednich zasadniczych charakterystyk, wyrażone jako poziom lub klasa, lub w sposób opisowy

- **„poziom”** – wynik oceny wł. użytkowych wyrobu w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk, wyrażony jako wartość liczbową
- **„klasa”** – zakres poziomów wł. użytkowych wyrobu ograniczony wartością minimalną i maksymalną
- **„wartość progowa”** – minimalny lub maksymalny poziom wł. użytkowych zasadniczych charakterystyk wyrobu

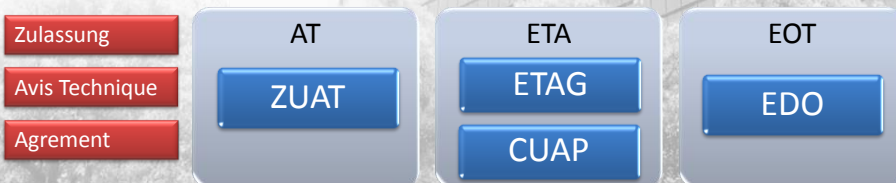
Nowe definicje, nowy język (2)

- „**typ wyrobu**” – zestaw reprezentatywnych poziomów lub klas właściwości użytkowych w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk wyrobu budowlanego wyprodukowanego przy zastosowaniu **danej kombinacji surowców** lub innych składników **w określonym procesie produkcyjnym**

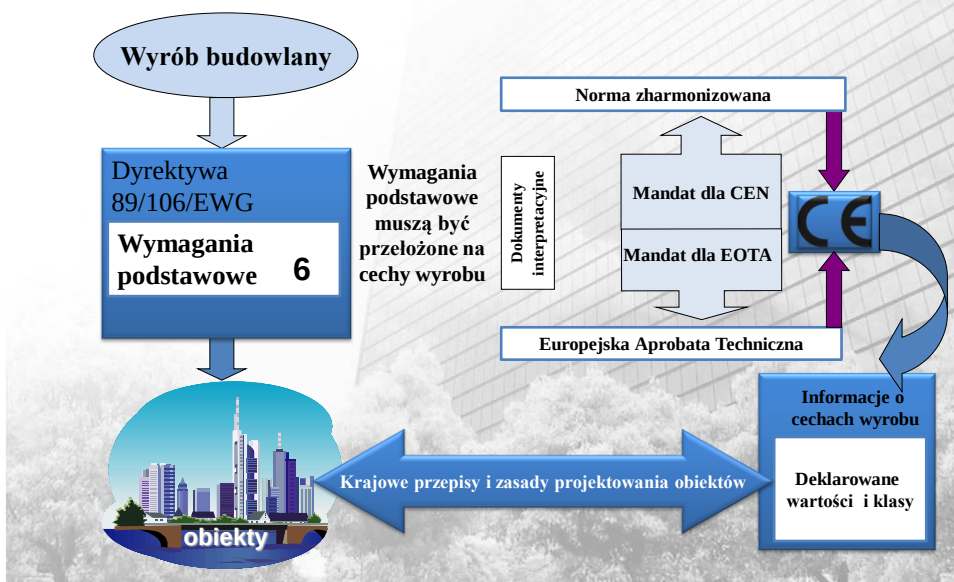
Nowe definicje, nowy język (3)

- „zharmonizowane specyfikacje techniczne” – normy zharmonizowane i **Europejskie Dokumenty Oceny (EDO)**
- „**Europejski Dokument Oceny (EDO)**” – dokument przyjęty przez organizację **Jednostek Oceny Technicznej (JOT)** do celów wydawania **Europejskich Ocen Technicznych (EOT)**
- „**Europejska Ocena Techniczna (EOT)**” – udokumentowana ocena właściwości użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk, zgodnie z odnośnym **Europejskim Dokumentem Oceny (EDO)**

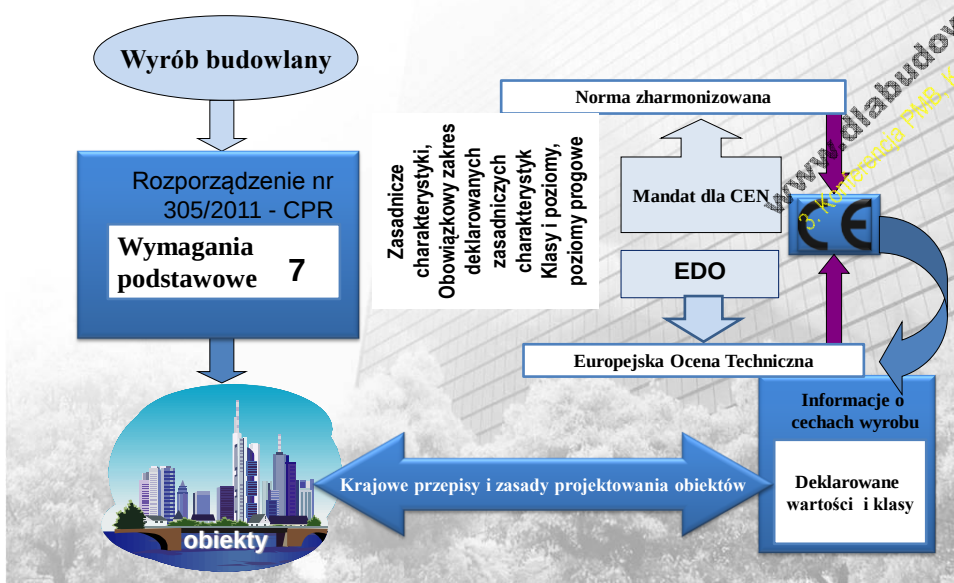

www.abudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Dyrektywa 89/106/EWG

Rozporządzenie nr 305/2011

Deklaracja właściwości użytkowych

- **Art. 4:** Jeżeli wyrób jest objęty hEN lub jest zgodny z wydaną dla niego EOT, producent sporządza deklarację właściwości użytkowych; wyrobowi mogą towarzyszyć tylko te informacje, które włączono do deklaracji;
- **Art. 7:** deklaracja dostarczana jest dla każdego wyrobu udostępnianego na rynku (ew. partii dla jednego użytkownika)
- **Art. 5 – wyjątki:** deklaracja nie jest wymagana, **jeżeli brak jest krajowych przepisów w miejscu gdzie wyroby są przeznaczone do stosowania** w przypadku:
 - Wyrobów produkowanych jednostkowo lub na zamówienie w nieseryjnym procesie produkcyjnym;
 - Wyrobów produkowanych na terenie budowy i wbudowywanych na miejscu;
 - Wyrobów produkowanych w sposób tradycyjny lub zgodny z wymogami ochrony zabytków i w nieprzemysłowym procesie produkcyjnym

Dokumentacja techniczna producenta

PN-EN ISO/IEC 17050-2: 2010

Ocena zgodności – Deklaracja zgodności składana przez dostawcę – Część 2: Dokumentacja wspomagająca

- Art. 11 ust. 1: Producenci sporządzają, jako podstawę deklaracji właściwości użytkowych, **dokumentację techniczną** opisującą wszystkie istotne elementy związane z wymaganym systemem oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych
- Art. 12 ust. 1: Sporządzanie **dokumentacji technicznej** nie wchodzi w zakres pełnomocnictwa udzielonego upoważnionemu przedstawicielowi
- Art. 12 ust. 1 lit b): upoważniony przedstawiciel przechowuje deklarację właściwości użytkowych i **dokumentację techniczną** do dyspozycji krajowych organów nadzoru
- Art. 13 ust. 2: Importer zapewnia przeprowadzenie przez producenta oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych, sporządzenie **dokumentacji technicznej** oraz deklaracji właściwości użytkowych, oznakowanie CE oraz by wyrobowi towarzyszyły wymagane dokumenty
- Art. 13 ust. 8: Importerzy przechowują kopię deklaracji wł. użytkowych oraz zapewniają udostępnienie **dokumentacji technicznej** na żądanie organów nadzoru

Systemy oiwsu

- Ocena i weryfikacja stałości właściwości użytkowych wyrobów budowlanych w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk prowadzona jest zgodnie z jednym z systemów określonych w załączniku V (1+, 1, 2+, 3, 4)
- W drodze aktów delegowanych **Komisja ustala i może zmieniać ustalenia** które systemy mają zastosowanie do danego wyrobu lub danej zasadniczej charakterystyki, uwzględniając w szczególności ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi oraz **wpływ na środowisko**.
- **Komisja uwzględnia także udokumentowane doświadczenia z nadzoru rynku**

Oznakowanie CE – art. 8

- Do oznakowania CE mają zastosowanie ogólne zasady określone w art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008
- Oznakowanie CE umieszcza się na wyrobach, dla których producent sporządził deklarację właściwości użytkowych
- Dla wyrobów objętych hEN lub dla których wydano EOT oznakowanie CE jest jedynym oznakowaniem potwierdzającym zgodność wyrobu budowlanego z deklarowanymi właściwościami użytkowymi
- Państwa członkowskie nie zakazują ani nie utrudniają na swoim terytorium udostępniania na rynku ani stosowania wyrobów noszących oznakowanie CE, jeśli deklarowane właściwości użytkowe odpowiadają wymaganiom dla takiego zastosowania w danym państwie

Obowiązki producenta, importera, dystrybutora

- **Producent** sporządza deklarację właściwości użytkowych, umieszcza oznakowanie CE, opracowuje dokumentację techniczną opisującą wszystkie istotne elementy związane z wymaganym systemem oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych, zapewnia aby wyrobowi towarzyszyły instrukcje obsługi i informacje na temat bezpieczeństwa
- **Importer** zapewnia przeprowadzenie przez producenta oceny i weryfikacji właściwości użytkowych i sporządzenie przez niego dokumentacji technicznej; oraz deklaracji właściwości użytkowych; zapewnia także by wyrób nosił oznakowanie CE i by towarzyszyły mu instrukcje obsługi i informacje dotyczące bezpieczeństwa. Importerzy wskazują swoją nazwę i adres na wyrobie; przechowują kopię deklaracji użytkowych i zapewniają udostępnienie dokumentacji technicznej
- Przed udostępnieniem wyrobu budowlanego na rynku **dystrybutorzy** zapewniają, by wyrób nosił oznakowanie CE i by towarzyszyły mu dokumenty wymagane zgodnie z CPR oraz instrukcje obsługi i informacje dotyczące bezpieczeństwa; dystrybutorzy zapewniają także spełnienie odpowiednich wymagań przez producenta i importera

Procedury uproszczone – odpowiednia dokumentacja techniczna

- Art. 36: przy określaniu typu wyrobu producent może zastąpić badanie typu lub obliczenie typu **odpowiednią dokumentacją techniczną**, wykazując, że:
 - można zastosować klasyfikację WT lub WFT wg wymagań hEN, EDO lub decyzji Komisji;
 - wyrób objęty hEN jest identyczny co do typu jak wyrób już zbadany przez innego producenta (zgoda);
 - wyrób „systemowy” jest montowany wg instrukcji dostawcy systemu, który już zbadał ten system

Wyrób objęty systemem 1 lub 1+ wymaga weryfikacji odpowiedniej dokumentacji technicznej przez jednostkę certyfikującą wyrób

www.dla-budownictwa.pl
3. Konferencja PWB, Kraków 25-27.05.2011

Procedury uproszczone – mikro-przedsiębiorstwa

• Art. 37:

- Mikro-przedsiębiorstwa produkujące wyroby objęte hEN mogą zastąpić określenie typu wyrobu objętego systemem 3 lub 4 przez zastosowanie metod różniących się od hEN.
- Mogą one także traktować wyroby objęte systemem 3 zgodnie z przepisami dot. Systemu 4.
- Mikro-przedsiębiorca wykazuje **zgodność wyrobu z wymaganiami** za pomocą **specjalnej dokumentacji technicznej**, oraz wykazuje **równoważność zastosowanych procedur** z ustalonymi w hEN.

Procedury uproszczone – wyroby produkowane jednostkowo

- W przypadku wyrobów budowlanych objętych hEN, produkowanych jednostkowo lub na zamówienie w nieseryjnym procesie produkcyjnym, w odpowiedzi na specjalne zlecenie oraz wbudowywanych w jednym określonym obiekcie budowlanym, część mającego zastosowanie systemu poświęconą ocenie właściwości użytkowych można zastąpić specjalną dokumentacją techniczną wykazującą zgodność tych wyrobów z mającymi zastosowanie wymaganiami oraz równoważność zastosowanych procedur z tymi ustalonymi w hEN

Wyrób objęty systemem 1 lub 1+ wymaga weryfikacji specjalnej dokumentacji technicznej przez jednostkę certyfikującą wyrób

New legislative framework

DzU UE L 218 z 13.8.2008

- **Rozporządzenie PE i Rady (WE) Nr 765/2008** z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93
- **Rozporządzenie PE i Rady (WE) Nr 764/2008** z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające procedury dotyczące stosowania niektórych krajowych przepisów technicznych do produktów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylające decyzję nr 3052/95/WE
- **Decyzja PE i Rady Nr 768/2008/WE** z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzje Rady 93/465/EWG

Rozporządzenie 764/2008

- Rozporządzenie określa prawa i obowiązki organów krajowych i przedsiębiorstw w przypadku gdy organy zamierzają odmówić wzajemnego uznania i dostępu do rynku wyrobu wprowadzonego legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim
- Zgodnie z rozporządzeniem obowiązek przedstawienia dowodu spoczywa na organach krajowych
- Podmiot gospodarczy ma możliwość obrony i przedstawienia właściwym organom rzeczowych argumentów
- Rozporządzenie zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia punktów kontaktowych ds. produktów, przekazujących sobie wzajemnie i producentom informacje na temat przepisów technicznych dotyczących produktów oraz zasad wzajemnego uznawania

www.inzynierowiebudownictwa.pl
3. konferencja w Warszawie 25-27.05.2011

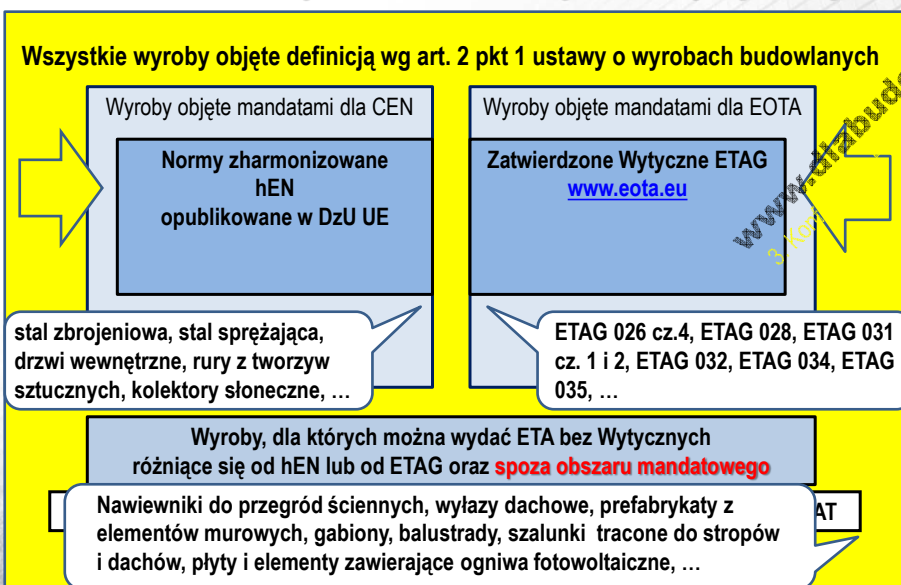

Zakres harmonizacji europejskiej wg ustawy o wyrobach budowlanych

- **art. 2 pkt 1:** wyrób budowlany – rzecz ruchoma, przeznaczona do obrotu, wytworzona w celu zastosowania w sposób trwały w obiekcie budowlanym i mająca wpływ na spełnienie wymagań podstawowych
- **art. 9 ust. 1:** AT udziela się dla wyrobu jeżeli nie ma hEN, objętego:
 1. mandatem udzielonym przez Komisję Europejską na opracowanie norm zharmonizowanych lub wytycznych do europejskich aprobat technicznych
 2. Wykazem ustanowionym przez Ministra w drodze rozporządzenia
- **art. 5 ust. 1 pkt 4:** (wyrób *nie*objęty zakresem harmonizacji europejskiej) - *nie*objęty zakresem przedmiotowym **norm zharmonizowanych** lub **Wytycznych EOTA**

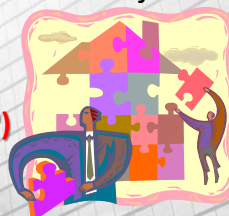

Obszary harmonizacji europejskiej

Stosowanie wyrobów bez oznakowania CE lub „B”

- Wyroby posiadające dokumenty odniesienia z kraju pochodzenia:
 - obcojęzyczne aprobaty (?)
 - różnorodne sposoby deklarowania cech (??)
 - ocena zgodności spoza systemów CPD (???)
 - krajowe metody badań (????)
 - ocena wg przepisów kraju pochodzenia (?????)
- **Wyroby bez dokumentów odniesienia, jeżeli ich wprowadzanie na rynek nie wymaga żadnej oceny w państwie pochodzenia (?????????)**

Krajowe punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych

- Istotne znaczenie ma zapewnienie dostępności krajowych przepisów technicznych, tak aby przedsiębiorstwa, w szczególności MŚP mogły gromadzić wiarygodne informacje na temat prawa obowiązującego w państwie członkowskim, w którym zamierzają wprowadzić do obrotu lub udostępnić na rynku swoje wyroby.
- **Państwa członkowskie powinny zatem wyznaczyć punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych**
- Oprócz zadań wyznaczonych w rozporządzeniu 764/2008 punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych powinny także dostarczać informacje nt. przepisów mających zastosowanie w przypadku wbudowywania, montażu lub instalacji określonego typu wyrobu budowlanego

Nadzór rynku – ogólne zasady (1)

Rozporządzenie PE i Rady (WE) Nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. UE L 218 z 13.8.2008 r.)

- Motyw (46) CPR: dla zapewnienia równoważności i spójności we wdrażaniu prawodawstwa harmonizacyjnego Unii państwa członkowskie powinny sprawować skuteczny nadzór rynku. Rozporządzenie (WE) nr 765/2008 określa podstawowe warunki funkcjonowania takiego nadzoru rynku, w szczególności do programów, finansowania i kar.

Art. 19 rozporządzenia Nr 765/2008: organy nadzoru rynku prowadzą odpowiednie kontrole właściwości produktów w wymaganym zakresie poprzez badanie dokumentacji oraz, w stosowanych przypadkach, poprzez fizyczne oględziny i badania laboratoryjne w oparciu o odpowiednie próbki

Nadzór rynku – ogólne zasady (2)

Art. 20 rozporządzenia Nr 765/2008: państwa członkowskie zabraniają udostępniania na rynku, wycofują z obrotu lub od użytkownika wyroby stwarzające poważne zagrożenie, wymagające szybkiej interwencji, nawet jeżeli skutki tego zagrożenia nie są odczuwalne bezpośrednio

Wymiana informacji – współpraca - wspólnotowy system szybkiego informowania

Kontrola produktów przywożonych do Wspólnoty – współpraca z Urzędem Celnym

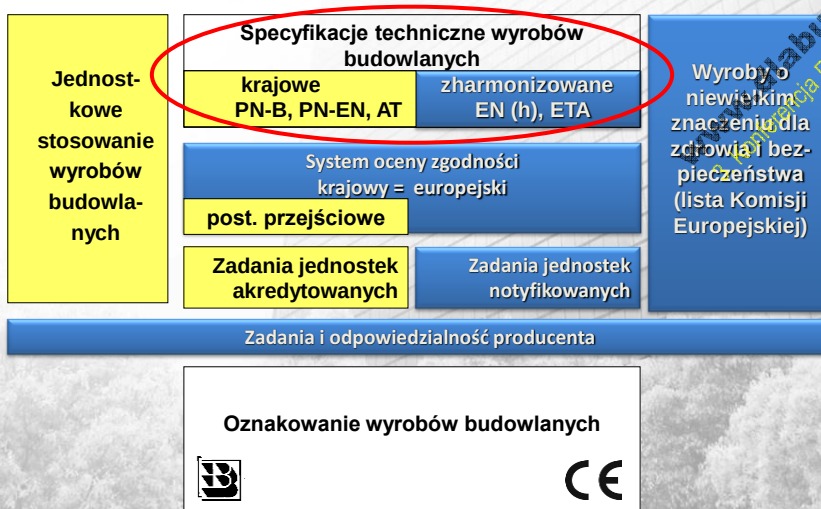
Produkt niebezpieczny –
nie dopuszczony do swobodnego
obrotu – rozporządzenie nr
765/2008

Produkt niezgodny z przepisami
– nie dopuszczony do
swobodnego obrotu –
rozporządzenie nr 765/2008

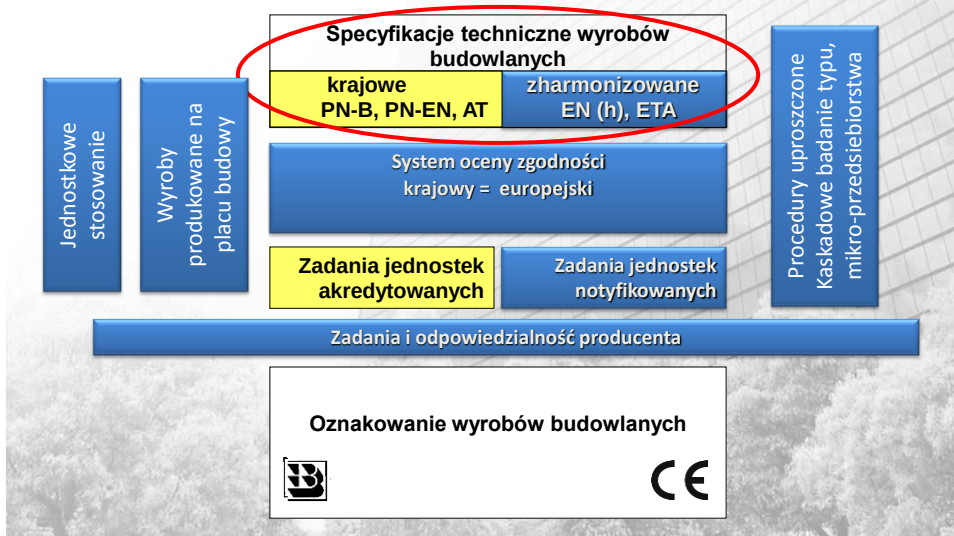
Nadzór rynku – specyfika CPR

- **Art. 56 ust. 1 CPR:** jeśli w toku prowadzonej oceny organy nadzoru rynku stwierdzą, że wyrób nie spełnia wymagań określonych w CPR niezwłocznie zobowiązują odpowiedni podmiot gospodarczy do podjęcia właściwych działań naprawczych
- **Art. 56 ust. 5:** organy nadzoru rynku wskazują czy niezgodność wynika:
 - z niespełnienia przez wyrób deklarowanych właściwości użytkowych, lub **wymogów związanych ze spełnieniem określonych w CPR wymagań podstawowych** dotyczących obiektów
 - z uchybień w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych lub w specjalnej dokumentacji technicznej
- **Art. 56 ust. 7:** Komisja i pozostałe państwa członkowskie mogą zgłosić zastrzeżenia do podejmowanych środków w terminie 15 dni roboczych.
- **Art. 59 :** niezgodność formalna:
 - nieprawidłowe oznakowanie CE lub brak wymaganego oznakowania;
 - brak wymaganej deklaracji właściwości użytkowych lub jej niezgodność z przepisami;
 - niedostępna lub niekompletna dokumentacja techniczna

Ustawa o wyrobach budowlanych przed CPR

Ustawa o wyrobach budowlanych po CPR

www.dlabudownictwa.pl
 3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011